

CRÍTICA

Petita joia

Ramon Pla i Arxé

Tal com suggereix el títol, cada poema està dedicat a un ofici. I com diu el subtítol –*quaranta-quatre retrats per anar pensant el que farem quan siguem grans*– el llibre sembla dedicat, preferentment, als més joves. Potser per això la visió de cada ofici la dona el professional que l'exerceix per tal de posar a disposició dels nois la seva experiència –avantatges i inconvenients de l'ofici– i poder triar així el que més els convingui. I això, explicat amb el to divertit, enginyós i refinat. Les il·lustracions de Cristina Losantos –excel·lents– converteixen en imatges el que el poema diu amb mots. I el volum, a més a més, té un bon disseny –tipografia, format i colors– que el fa, també en aquest aspecte, atractiu. Fins aquí, el que en podríem dir l'argument explícit i els complementos de l'edició.

Certament, el que promet el seu aspecte –títol, il·lustracions, disseny– el llibre ho aconsegueix i, molt probablement, els joves lectors del *Llibre dels oficis* el trobaran, com a mínim, divertit. I ho és. Però el *Llibre dels oficis* no és només això. Perquè, tot i que els poemes responguin al que en podríem dir un gènere menor –no són les *Elegies de Bierville*, per entendre'ns– aquest llibre és una petita joia que valoraran més aquells qui tinguin més cultura i més sensibilitat.

Qui parla és el professional que exerceix l'ofici i el que diu descriu amb ironia –benigna– la seva activitat. A vegades la ironia la provoca el contrast entre el més atractiu del seu ofici i els límits –sovint ridículs– d'un altre aspecte del que fa. El lector s'hi divertirà. Tant si el recurs busca el somriure com

Llibre dels oficis

TOMÀS LLUC

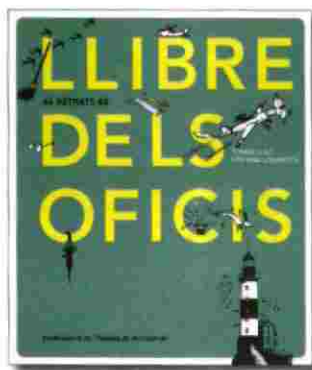
(Pseudònim de Lluís Payrató)

Il·lustracions de Cristina Losantos

Publicacions de l'Abadia de Montserrat

Barcelona, 2013

64 pàgines / 12 euros

LLUÍS PAYRATÓ

Lluís Payrató

quan parla del *Domador* que posa el cap a la boca del lleó i afirma: «No us penseu que tingui por... però renoi... quina pudor», com si s'orienta a una reflexió amb un cert vernís ètic. Sempre és enginyós, estimulant i benigne. Els joves lectors ho entendran. I s'hi divertiran.

El *Llibre dels oficis*, d'altra banda, juga amb el llenguatge. El recurs més habitual és el d'utilitzar frases fetes que es poden associar – irònicament, molt sovint– a l'ofici: «no tocar ni quarts ni hores» en el cas del *Relloger*, «tocar el que no sona», en el del *Director d'orquestra*, o «amb tots els pèls i senyals» en referir-se al *Barber*. Moltes vegades. I en unes altres, són lleus al·lusions –molt en l'estil del llibre– com aquell «no fa falta que bulli» de què parla el *Cuiner*. Ho fa tan habitualment que el lector no només ho constata, sinó que ho espera. I ho troba. Excel·lent. Però en aquests poemes, a més, hi ressona també, a vegades, l'eco d'alguns poemes il·lustrats com *La vaca cega* de Maragall –«Tastant el vi de l'una i l'altra copa, glopejant d'esma l'aigua que em neteja...»– en referir-se al *Tastavins*; o a *La cançó del pirata* d'Espronceda –«Amb quatre rodes per banda, fum a popa i a tot gas...»– en referir-se al *Camioner*. Plaurà als lectors cultes, però als filòlegs més.

Cada poema és un petit món. Però a través d'ells transita una mateixa sensibilitat que el conjunt dels poemes fa complexa: en alguns, el lector hi trobarà una mirada sorneguera, però al costat hi ha també l'admiració explícita per l'ofici del *Músic* (un dels millors), del *Llibreter*, de la *Mestra* o de la *Il·lustradora*. Una sensibilitat que invita al relativisme burleta però també a una certa tendresa –no voldria ser grandiloqüent– sobre el que fem els homes. En to menor, amb una ironia tan distant com divertida.

En conclusió: el lector farà bé de comprar aquest *Llibre dels oficis* per al seu fill: li agradarà veure com somriu perquè això serà el senyal que ho entén. Però així que el vegi interessant-se per la tauleta digital o per un nou videojoc, discretament, prengui-li una estona i llegeixi'l.

"Encara que els poemes responguin al que en diríem un gènere menor, el llibre és una petita joia que valorarà més qui tingui més cultura i més sensibilitat"